

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МОРЕХІДНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. О.І. МАРИНЕСКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом начальника ВСП «МФК
ім. О.І. Маринеска НУ «ОМА»
від 02.01.2025р. № 3

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ №18-ОП
ДЛЯ ЕЛЕКТРОЗВАРЮВАЛЬНИКА

1. Загальні положення

1.1. В інструкції викладені вимоги безпеки праці, яких повинен дотримуватись електрозварювальник під час виконання електрозварювальних робіт у ВСП «МФК ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі - коледж).

1.2. Робоче місце електрозварювальника може бути постійним або вентиляцією.

1.3. До електрозварювальних робіт допускаються особи немолодші 18 років, чоловічої статі, які пройшли спеціальну підготовку з професії, перевірку знань з охорони праці в комісії підприємства, мають I групу з електробезпеки і не мають протипоказань за станом здоров'я.

1.4. Електрозварювальник повинен проходити обов'язковий медичний огляд при вступі на роботу і періодичний медогляд не менше одного разу на рік.

1.5. Електрозварювальник, який поступає на роботу, повинен пройти вступний інструктаж в службі охорони праці.

1.6. Після вступного інструктажу електрозварювальник повинен пройти первинний інструктаж на робочому місці, а потім, протягом 2-15 робочих змін, засвоїти безпечні прийоми праці під керівництвом досвідченого працівника (стажування). По закінченню стажування і досягненню позитивного результату перевірки знань електрозварювальник одержує допуск до самостійної роботи в умовах підприємства.

1.7. Електрозварювальник зобов'язаний одержувати повторний інструктаж з охорони праці не менше 1 разу на 3 місяці і один раз на рік проходити перевірку знань з охорони праці з відміткою у посвідченні.

1.8. У процесі щоденної виробничої діяльності на електрозварювальника можуть діяти шкідливі і небезпечні виробничі фактори:

- ураження електричним струмом;
- підвищена загазованість і запыленість повітря робочої зони;
- підвищений рівень ультрафіолетового і інфрачервоного випромінювання;
- підвищена температура повітря робочої зони і розплавлений метал.

1.9. У процесі роботи електрозварювальник повинен дотримуватись правил особистої гігієни, працювати в спецодязі і в спецвзутті, користуватись іншими засобами індивідуального захисту та дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку.

1.10. З метою забезпечення захисту електрозварювальника від дії небезпечних і шкідливих виробничих факторів йому повинні бути видані такі засоби індивідуального захисту: костюм брезентовий або костюм для зварника, черевики шкіряні, рукавиці брезентові, калечі і рукавиці діелектричні, щиток для зварника, захисні окуляри.

На зовнішніх роботах взимку додатково: куртка і штани з утепленою підкладкою, валянки.

1.11. Електрозварювальник повинен не допускати відхилень від технологічних норм при проведенні робіт, знати і виконувати вимоги цієї Інструкції, а також інструкції заводів - виготівників з експлуатації обладнання, оснастки, інструменту, що застосовуються в процесі роботи.

1.12. Про кожен нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом, електрозварювальник має негайно повідомити керівника робіт, який повинен організувати першу допомогу потерпілому, доставку його в лікувальний заклад, повідомити керівника і інженера з охорони праці. Для розслідування обставин нещасного випадку необхідно зберегти обстановку на робочому місці і стан обладнання такими, якими вони були під час випадку, якщо це не погрожує життю і здоров'ю навколишніх і не веде до аварії.

1.13. Електрозварювальник повинен володіти прийомами надання першої долікарняної допомоги, прийомами транспортування потерпілого, знати місце розташування і вміст аптечки, вміти користуватись її медикаментами.

1.14. Особи винні в порушенні цієї Інструкції з охорони праці, притягаються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно із законодавством.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Перевірити наявність і справність засобів індивідуального захисту, одягнути спецодяз, взути спецвзуття, застебнути манжети рукавів костюму. При цьому куртка не повинна бути заправлена в штани, а штани мають бути випущеними поверх черевиків (валянок).

2.2. Одержати завдання на виконання роботи у керівника і при необхідності наряд-допуск на проведення робіт.

2.3. Оглянути і підготувати робоче місце і підходи до нього на відповідність вимогам безпеки:

- прибрати всі зайві предмети, звільнити проходи;

- перевірити стан підлоги на робочому місці, мокре або слизьке витерти;
- підготувати інструмент, обладнання і оснастку, які необхідні при виконанні робіт;
- впевнитись у справності зварювального обладнання, наявності і справності заземлення корпусу зварювального апарату і ланцюгу низької напруги;
- розташувати зварювальні проводи так, щоб вони не підлягали механічним пошкодженням і дії високої температури, не контактували з вологою;
- впевнитися, що поблизу робочого місця не складовані пожежо- вибухонебезпечні речі і матеріали.

Місце виконання робіт має бути вільним від горючих матеріалів у радіусі не менше 5 м, а простір, який розташований нижче місця проведення зварювальних робіт повинен бути вільним від горючих матеріалів у радіусі 5 м, від вибухонебезпечних матеріалів - не менше 10 м.

2.4. При виконанні зварювальних робіт у закритих приміщеннях або на території діючого підприємства перевірити виконання вимог пожежо- і вибухонебезпечності та наявність працюючої вентиляції в зоні роботи.

2.5. Електрозварювальник не повинен приступати до роботи при наступних порушеннях вимог безпеки:

відсутності або несправності зварювальних проводів, держака електродів, заземлення корпусу трансформатора, вторинної обмотки деталі, яка підлягає зварюванню, і кожуху рубильника;

- відсутності захисного щитка і інших засобів індивідуального захисту;
- недостатності освітлення робочого місця і підходів до нього;
- відсутності огороження робочого місця, а також місця, коли воно розташоване на висоті 1,0м і більше;
- відсутність витяжної вентиляції при роботі в закритому приміщенні.

2.6. Виявлені порушення вимог безпеки мають бути усунені до початку робіт, а при неможливості їх усунення, електрозварювальник повинен повідомити керівника.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. При виконанні електрозварювальних робіт поза приміщенням, в дощ або снігопад, над робочим місцем зварника повинен бути встановлений навіс.

3.2. Електрозварювальні роботи на висоті повинні виконуватися з риштування або підмостків з огороженням. Забороняється виконувати роботи на приставних драбинах.

3.3. Зварювання повинне виконуватись із застосуванням двох проводів, один із яких приєднується до держака електродів, а другий

(зворотній) - до зварюваної деталі. Забороняється використовувати в якості зворотнього проводу мережі заземлення металевих конструкцій будівель, обладнання, труби сантехнічної мережі.

3.4. Зварювальні проводи повинні з'єднуватись способом гарячої пайки, зварки або за допомогою з'єднувальних муфт з ізолюючою оболонкою. Місця з'єднання повинні бути заізольовані.

З'єднання зварювальних проводів методом скрутки не допускається. Зварювальні проводи слід прокладати так, щоб їх не могли пошкодити машини і механізми.

3.5. Перед зваркою зварювальник повинен впевнитись, що краї зварюваної деталі на 20-30 мм очищені від іржі, шлаку тощо. При очищенні необхідно користуватись захисними окулярами. Деталі, які підлягають зварюванню, перед початком роботи повинні бути надійно закріплені. При цьому зварник мусить прийняти заходи проти випадкового падіння елементів деталей, які він відрізає.

3.6. Під час перерви в роботі зварнику забороняється залишати на робочому місці держак електродів, який знаходиться під напругою; зварювальний апарат необхідно відключити, а держак закріпити на спеціальній підставці або підвісці.

3.7. Підключення або відключення зварювального апарату повинен виконувати електротехнічний персонал через індивідуальний рубильник.

3.8. Ремонт зварювального апарату повинен проводитись тільки спеціальним персоналом.

3.9. Електрозварювальнику не дозволяється:

- з'єднувати зварювальні проводи скруткою;
- торкатися руками струмоведучих частин;
- проводити ремонт зварювального апарату;
- працювати з щитком або шлемом, які мають щілини або тріщини в склі;
- працювати на постійному робочому місці без включеної вентиляції;
- дивитись на електричну дугу без захисних засобів (маски, окулярів, щитків);
- різати і зварювати деталі без підставок;
- проводити зварювальні роботи в приміщенні, де знаходяться легкозаймисті матеріали;
- проводити зварювальні роботи на посудинах, трубопроводах і апаратах, які знаходяться під тиском;
- використовувати в якості зворотнього проводу труби, рейки і т.п. металеві предмети;
- розігрівати електрод, торкаючись заземленого столу або інших предметів;
- проводити зварювальні роботи "без навісу" під час дощу або снігопаду.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Відключити зварювальний апарат.
- 4.2. Привести в порядок робоче місце, змотати в бухти зварювальні проводи і прибрати у відведене для їх зберігання місце.
- 4.3. Впевнитись у відсутності загоряння, при його наявності - ліквідувати.
- 4.4. Про всі порушення, що мали місце в процесі виконання роботи, повідомити свого безпосереднього керівника.
- 4.5. Зняти спецодяг, засоби індивідуального захисту, прибрати їх у відведене місце.
- 4.6. Вимити руки з милом і прийняти душ (по можливості).

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. При виникненні пожежі повідомити пожежну охорону за телефоном 101, своєму керівнику робіт і приступити до гасіння, попередньо знеструмивши зварювальний апарат.
- 5.2. У випадку виявлення несправності зварювального апарату, зварювальних проводів, держака, захисного щитка необхідно зупинити роботу і повідомити про це керівнику робіт. Поновити роботу можна тільки після усунення всіх несправностей відповідним персоналом.
- 5.3. У випадку появи загазованості в приміщенні роботу необхідно зупинити і провітрити приміщення.
- 5.4. При відчутті болю в очах, одержанні опіків негайно зупинити роботу, поставити до відома керівника робіт і звернутись у медичний заклад. При наявності потерпілого надати йому першу долікарську допомогу у відповідності з “Інструкцією з охорони праці № 36 з надання долікарської допомоги для працівників в структурних підрозділах”.
- 5.5. Накласти на уражену поверхню стерильний матеріал з аптечки або чисту випрасовану полотняну ганчірку, а зверху покласти шар вати і закріпити усе бинтом.

Інструкцію розробив:

Інженер з охорони праці

Олександр Гріщенко